

Ed.

222. Nefndarálit

[121. mál]

um frv. til laga um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Kröfluvirkjun í Suður-Pingeyjarsýslu.

Frá minni hl. iðnaðarnefndar.

Frumvarp þetta fjallar um staðfestingu Alþingis á sölu mannvirkja Kröfluvirkjunar til Landsvirkjunar en virkjunin hefur undanfarin ár verið rekin af Rafmagnsveitum ríkisins (RARIK). Fulltrúar Landsvirkjunar, RARIK og iðnaðarráðuneytis komu á fundi nefndarinnar og veittu upplýsingar.

Spurt var í nefndinni:

Í fyrsta lagi hvort RARIK hafi óskað eftir því að Landsvirkjun yfirtæki Kröfluvirkjun. Svarið var að RARIK hefði ekki óskað eftir þessu.

Í öðru lagi var spurt hvort Landsvirkjun hefði óskað eftir því að yfirtaka Kröfluvirkjun. Svarið var aftur neitandi.

Í þriðja lagi var spurt hvort Reykjavíkurborg hefði óskað eftir að Landsvirkjun yfirtæki Kröfluvirkjun. Svarið var enn neikvætt.

Það liggur því ljóst fyrir að eini aðilinn, sem óskaði eftir breytingu á eignayferráðum Kröfluvirkjunar, er ríkið og forráðamenn þess sem hafa ákveðið að taka á ríkissjóð stóran hluta af lánum Kröfluvirkjunar og selja virkjunina á verði sem er bersýnilega langt undir sannvirði — án þess að aðrir óskuðu eftir þessari yfirtöku.

Á nefndarfundi upplýsti Einar Tjörvi Eliasson, framkvæmdastjóri Kröfluvirkjunar, að hámarksafli annarrar vélar virkjunarinnar væri 35 mw. Því er unnt að reka þá vél með 30 mw. að jafnaði þannig að vélin dugi til spennujöfnunar og til að auka stöðugleika kerfisins. Með 30 mw. framleiðslu er fullkomlega raunhæft að önnur vélin skili 200—220 gwst. afköstum á ári. Tvær vélar gætu þá skilað yfir 400 gwst. Þegar nægrar orku hefði verið aflað en til þess þyrfti væntanlega að bora 11—12 holur til viðbótar.

Þess vegna var um það spurt hvert yrði útreiknað kaupverð virkjunarinnar ef reiknað væri með 170 gwst. orkusölu frá annarri vél Kröflu þegar frá næstu áramótum (framleiðslugeta vélarinnar gæti orðið 200—220 gwst.). Ráðuneytisstjóri iðnaðarráðuneytis reiknaði út að þessi eina breyting mundi hækka kaupverðið um 165 millj. kr. Í útreikningum á söluverði virkjunarinnar er hins vegar aðeins reiknað með 125 gwst. orkusölu frá Kröflu næstu tvö árin, 130—160 gwst. á árunum 1988—1991 og aldrei meiri orkusölu en 170 gwst. allt til ársins 2010.

Spurt var að því hvort eitthvert tillit hefði verið tekið til þess við ákvörðun kaupverðs að seinni vélin fylgir með í kaupunum og er mikils virði sem slík, auk þeirra möguleika á fullnýtingu mannvirkja sem hún býður upp á. Þessu var svarað neitandi.

Spurt var hvort ekki væri orkumarkaður hjá RARIK fyrir alla þá orku sem Kröfluvirkjun gæti framleitt og var því svarað játandi.

Spurt var hvert yrði kaupverð virkjunarinnar ef reiknað væri með fullri nýtingu fyrri vélar nú þegar og seinni vélar 1989. Þetta dæmi virðist ekki hafa verið reiknað út við samningsgerð og var vísað til óvissu um orkuöflun.

Miðað við að hver ný borhola kosti 40 millj. kr., holurnar yrðu 12 og tengikostnaður væri áætlaður 30 millj. kr. og þessi viðbótarorka kæmi í gagnið í þremur áföngum á árunum 1988—1990 taldi ráðuneytisstjóri iðnaðarráðuneytis að kaupverð Kröfluvirkjunar, reiknað á hliðstæðan hátt að öðru leyti eins og gert er í frumvarpinu, mundi teljast 388 millj. kr. hærra. Ljóst er að enn aukin nýting á orkugetu virkjunarinnar til viðbótar við þetta, sbr. það sem áður er sagt, mundi hækka útreiknað kaupverð virkjunarinnar enn frekar.

Í ljósi þessara upplýsinga virðist ljóst að útreikningur á kaupverði virkjunarinnar er mjög umdeilanlegur. Óvissan um orkuöflun á Kröflusvæðinu er látin ráða því að virkjunin er verðlögð langt undir sannvirði. Þar sem ekkert kallar á yfirtöku Landsvirkjunar á Kröflu bendir flest til þess að réttara væri að bíða með þessa skipulagsbreytingu í orkukerfinu.

Að þessu athuguðu treystir minni hl. nefndarinnar sér ekki til þess að mæla með samþykkt frumvarpsins.

Ragnar Arnalds sat tvo fundi nefndarinnar í forföllum mínum þar sem mál þetta var til umfjöllunar.

Alþingi, 9. des. 1985.

Skúli Alexandersson.